

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **K. V.**, státní příslušnost Ukrajina, t.č. bytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, zastoupeného advokátkou Mgr. Evou Kantoříkovou, AK se sídlem Brno, Šumavská 35, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3 k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. dubna 2010 č.j. OAM-57/ZA-04-VL-08-2010, o udělení mezinárodní ochrany

t a k t o :

I. Žaloba **se z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce žalobou podanou v zákonné lhůtě napadl v záhlaví označené rozhodnutí žalovaného, a to v rozsahu výroku o neudělení azylu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Domáhal se přezkoumání napadeného rozhodnutí a poté jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení. Uvedl, že správní orgán porušil § 12 zákona o azylu, neboť splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle tohoto ustanovení, dále splňuje přinejmenším podmínky pro udělení doplňkové ochrany, porušil ust. § 3 správního řádu, neboť nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nevedl azylové řízení tak, aby posílil důvěru ve správnost jeho rozhodování a napadené rozhodnutí je nepřesvědčivé, porušil ust.

§ 50 odst. 2 správního řádu, jelikož si neopatřil pro vydání rozhodnutí odpovídající a dostatečné podklady a nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a porušil i ust. § 68 odst. 3 správního, neboť odůvodnění rozhodnutí jej nepřesvědčilo o jeho správnosti a žalovaný se nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Dále uvedl, že má obavy z pronásledování ze strany soukromých osob, kdy státní orgány v zemi původu mu nejsou schopny zajistit před tímto pronásledováním ochranu. Soukromé osoby jej obtěžovaly v souvislosti s vymáháním finančních prostředků, které mu byly svěřeny na politickou propagaci a podporu volební kampaně, která nebyla úspěšná. Žalovaný dostatečně se nezabýval důvody, pro které opustil zemi původu, nepřihlédl k tomu, že situace na Ukrajině je v oblasti vymahatelnosti práva obecně velmi špatná.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na svůj správní spis, zejména na výpovědi žalobce ve správním řízení a poukázal na skutečnost, že ve správním řízení bylo postupováno v souladu s příslušnými právními normami. Při hodnocení žádosti vycházel především z vlastních tvrzení žalobce sdělených v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, z nichž bylo zjištěno, že důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha vyhnout se dalšímu možnému jednání soukromých osob, konkrétně neúspěšného kandidáta ve volbách do okresního zastupitelstva, který od žadatele žádal vrácení finančních prostředků vynaložených na volební kampaň. Dále to je rovněž navrhovatelova snaha o další legální pobyt v ČR. Vyšel ze spolehlivě zjištěného stavu skutečností, za jehož účelem byl veden pohovor. Dotazy, na které odpovídal v rámci pohovoru, mu byly kladeny takovým způsobem, aby byly objasněny možné azylově relevantní skutečnosti. V odpovědích nebyl navrhovatel omezován. S protokolem o pohovoru byl žalobce seznámen, nevyjádřil žádná doplnění, nežádal změny a s obsahem protokolu o pohovoru souhlasil, správnost přetlumočeného textu stvrdil svým podpisem. Dále v rozhodnutí žalovaný zohlednil všechny důvody, které žalobce sdělil a přihlédl pečlivě a svědomitě ke všemu, co navrhovatel uvedl. Žalovaný porovnal výpovědi žalobce s dostatečným množstvím aktuálních a reprezentativních informací o zemi původu, tyto s pečlivostí zvážil a v rozhodnutí je citoval. Kromě jiného žalobce měl možnost se před vydáním rozhodnutí s obsahem podkladů pro vydání rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim, čehož využil a k uvedeným podkladům neměl připomínky. Sám nedodal žádné listinné důkazy jako podklady pro vydání rozhodnutí, ani neupřesnil, jaké podklady nutné pro vydání rozhodnutí si měl žalovaný opatřit. Žalovaný správní orgán dále dodává, že v rozhodnutí uvedl, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Žalovaný také posoudil, zda žalobce splňuje podmínky pro přiznání azylu za účelem sloučení rodiny podle ustanovení § 13 zákona o azylu a pro přiznání humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. Na základě posouzení případu žalobce, žalovaný azyl podle § 13 a § 14 zákona o azylu neudělil. Žalovaný rovněž posoudil žalobcův návrat do vlasti ve smyslu non-refoulement dle ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalovaný má za to, že i tato otázka byla v rozhodnutí řádně zdůvodněna. Navrhl žalobu zamítnout.

Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že u žalobce nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany a současně nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany. Důvodem žádosti byla snaha vyhnout se dalšímu možnému jednání neúspěšného kandidáta ve volbách na Ukrajině, který po něm požadoval vrácení finančních prostředků, neboť se domníval, že byly neúčelně vynaloženy. Sám žadatel však v průběhu správního řízení potvrdil, že do této doby neměl na Ukrajině žádné problémy. Správní orgán zjistil naprosto rozdílné tvrzení žadatele v porovnání s informacemi, které byly získány prostřednictvím internetové sítě (www.volovec.adm.org.ua), která přibližuje složení okresního zastupitelstva ve městě Volovec, v němž je údajný neúspěšný kandidát pan B., člen strany Blok Julie Tymošenkové, uveden jako předseda okresní rady a tuto funkci vykonává již od roku 2004 do současnosti. Tvrzení žalobce tedy správní orgán považuje za nevěrohodnou a účelovou. Nebyly zjištěny ani důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu. Žalovaný při posouzení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu vycházel především z výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, konkrétně ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2008, ze dne 25.2.2009, Informace MZV ČR, č.j. 111193/2009-LPTP, ze dne 29.7.2009, č.j. 106362/209-LPTP, ze dne 13.5.2009, č.j. 129871/2010-LPTP ze dne 19.1.2010 a informací Infobanky ČTK-aktuální znění. Žadatel pak není rodinným příslušníkem osoby požívající doplňkovou ochranu, nesplňuje proto důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

Z obsahu správního spisu žalovaného soud zjistil, že žalobce dne 15.2.2010 v žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že do roku 2008 byl členem politické strany, a to Bloku Julie Tymošenkové, má vysokoškolské vzdělání, studoval obor ekonomie-právo a pracoval dva roky jako řidič. Poprvé z vlasti odjel v září 2008. Zúčastnil se v březnu 2008 předvolební kampaně starosty města Volovec ještě s jedním kamarádem. Ze získaných peněz dělali kampaň. Kandidát B., kterého podporoval, nebyl zvolen a oni byli obviněni, že pro něj špatně pracovali a měli vrátit peníze, které vložili do kampaně. V květnu 2008 byl jimi zbit, a proto odjel do Kyjeva, kde čekal na vyřízení dokladů do ČR. Na Ukrajinu se pak na 7 dní vrátil, ale byl opět vyhledán a bylo mu vyhrožováno. Z počátku měl v ČR legální pobyt, ale pak jej zadržela policie, byl stíhán za řízení auta v opilosti v květnu 2009, a proto mu policie nechce dále pobyt prodloužit, a tak požádal o azyl. Ve vlastnoručně napsaném prohlášení o důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že má strach, že mu hrozí nebezpečí života anebo vězení. Žalovaný provedl dne 17.3.2010 pohovor s žalobcem k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce uvedl, že z Ukrajiny

vycestoval dne 23.8.2008. Bydlel s rodiči ve městě asi 40 km od města Volovec. Na Ukrajinu se vrátil v květnu 2009, kdy pobýval v místě bydliště šest dnů. V roce 2003 ukončil vyšší školu právně ekonomickou, pak byl dva roky na vojně. Poté jezdil za prací do Ruska, byl tam si 3 měsíce, pak pracoval v Kyjevě a opět odjel do Ruska. Naposledy pracoval jako profesionální pracovník ve volbách ve městě Volovec. Z Ukrajiny v srpnu 2008 odjel z důvodu ohrožení jeho života. V průběhu voleb se účastnil volební kampaně a ten člověk, který platil finance, však zvolen nebyl a jeho lidé mu začali vyhrožovat. Jeho přítel, se kterým dělal kampaň, byl od nich napaden a on též. Bylo vyhrožováno, že mají plno známých i na polici a mohou jej zavřít. Volby se konaly v březnu nebo květnu roku 2008. Podporoval kandidáta B.. On sám oficiálně nebyl členem strany, ale měl potvrzení, že může za tuto stranu vystupovat. Strana však nevyhrála a B. nebyl zvolen. Vyhrála strana Viktora Janukovyče, kterou vedl pan R. Asi měsíc po volbách jeho i přítele kontaktovali tři lidé a požadovali, aby vrátili celou částku, neboť volby byly špatně organizovány. Asi dva měsíce po volbách byl těmito lidmi napaden. Do voleb neměl na Ukrajině žádné problémy. Po napadení se obrátil na policii, ta slíbila, že to prošetří, ale nic se nedělo a opět mu bylo vyhrožováno. Na otázku správního orgánu, že na internetových stránkách města Volovec je uvedeno, že předsedou oblastní rady ve městě Volovec je pan B., žalobce to nebyl schopen vysvětlit, jen uvedl, že to byly prostě volby. Dále uvedl, že o pracovní vízum do ČR si požádal ještě před volbami nebo možná v průběhu voleb. Do ČR přijel na cestovní doklad a pracovní vízum, bylo platné tři měsíce a potom bylo prodlouženo na jeden rok. Platnost víza skončila ke dni 31.12.2009. Dále uvedl, že by chtěl žít v ČR a oženit se zde. O mezinárodní ochranu žádá, protože má strach se vrátit na Ukrajinu. Neví, co by se dělo v případě jeho návratu na Ukrajinu, asi by mu opět bylo vyhrožováno, nejspíš by ho uvěznili.

Správní spis žalované dále obsahuje Zprávu MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2008 na Ukrajině, zprávu MZV ČR ze dne 29.7.2009, ze dne 13.5.2009 a ze dne 19.1.2010 a informaci Odboru lidských práv transformační politiky MZV ČR ze dne 21.4.2009.

Z těchto zpráv je zřejmé, že proti postupu policejních orgánů lze podat stížnost u ministerstva vnitra, lze se obrátit na úřad ombudsmana a není znám případ, kdy pro tento postup by byl občan perzekuován. Dále, že žádná právní úprava neomezuje ukrajinské občany k volném pohybu po vlasti. Není ani znám případ, kdy by byl občan postihován za to, že v jiné zemi požádal o azyl. Ukrajina je demokratická země a ukrajinským občanům nehrozí diskriminace či pronásledování z důvodu jejich názorů či vyjádření nesouhlasu s politickým režimem.

V ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu jsou stanoveny důvody pro udělení azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl udělí, bude-li zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatnění politických práv a svobod, nebo má-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Ustanovení § 13 zákona o azylu upravuje azyl za účelem sloučení rodiny, kdy v první řadě je předpoklad, že žadatel je rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu.

Soud především zdůrazňuje, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46).

Námítku žalobce, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu, soud neshledal důvodnou. Nebylo prokázáno, že žalobce opustil Ukrajinu z důvodu, že by byl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Ač žalobce svůj odchod ze své vlasti odůvodnil svou politickou angažovaností ve volební kampani a výhrůzkami soukromých osob za neúspěšnou volební kampaň kandidáta pro kterého měl pracovat, soud považuje toto tvrzení žalobce za účelové a vykonstruované. Žalobce ve své žádosti i při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu vždy uvedl, že pracoval pro kandidáta B., který však ve volbách neuspěl a byl jím vydírán k vrácení peněz. Žalovaný si však na webových stránkách města Volovec ověřil, že ve městě Volovec je předsedou oblastní rady pan B. Dále žalobce tvrdil, že právě z důvodu ohrožení soukromými osobami v souvislosti s volební kampaní byl nucen z Ukrajiny vycestovat. Přitom současně uvedl, že si požádal o pracovní vízum do České republiky, což se vyřizovalo asi šest nebo sedm měsíců. Z Ukrajiny vycestoval dne 23.8.2008 a volby se konaly v březnu nebo květnu 2008. Žalobce si tedy o pracovní vízum do ČR musel zažádat ještě před volbami a nikoliv až v souvislosti s událostmi, které měly nastat po „neúspěšných“ volbách. V neposlední řadě je nutno poukázat i na rozpory ve výpovědi žalobce o jeho politické příslušnosti, když v žádosti uvedl, že byl do roku 2008 členem politické strany Blok Julie Tymošenkové a v pohovoru uvedl, že nebyl oficiálně členem žádné politické strany, ale na základě nějakého potvrzení mohl za stranu vystupovat. Rozporuplná tvrzení žalobce především zpochybňují, zda vůbec se na volební kampani podílel. Ale i za předpokladu, že byl součástí volební mašinérie, pak to, že jej vydírají soukromé osoby, nelze podřadit pod důvody pronásledování za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce ve své vlasti měl možnost se obrátit o pomoc na policejní orgány a při jejich nečinnosti se domáhat dalších ochranných opatření, např. stížnost na postup policie (viz. Informace MZV ze dne 29. července 2009 *možnost podání*

stížnosti na nečinnost státních orgánů je dána zákonem, zpráva odboru lidských práv a transformační politiky MZV ze dne 4.12.2009 *proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci je možno podat stížnost. Ministerstvo vnitra Ukrajiny má 2 speciální odbory, které se zabývají vyšetřováním trestné činnosti policistů*). Rozpory ve výpovědích žadatele o mezinárodní ochranu, vágní odpovědi či lavírování již bylo mnohokrát předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 18.1.2006, č.j. 6 Azs 386/2004-40, rozsudek ze dne 2 Azs 22/2011-112, rozsudek ze dne 14.5.2008, č.j. 7 Azs 25/2008-105 atd.). Stejně tak i otázkou potíží se soukromými osobami, otázkou vyhrožování ze strany soukromých osob se Nejvyšší správní soud opětovně zabýval (rozsudky ze dne 10.3.2004, č.j. 3 Azs 22/2004-48, ze dne 4.12.2003, č.j. 4 Azs 25/2003-80).

Soud neshledal důvodnou ani námitku druhou, splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. (§ 14a odst. 1 zákona o azylu). Za vážnou újmu se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu). Žalobce nesplňuje uvedené podmínky, neboť nebylo zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen na Ukrajinu, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy, jak je v tomto odstavci výše uvedeno. Vážná újma i pronásledování může osobě hrozit sice nejen ze strany státu, ale i ze strany nestátních subjektů, tedy i soukromých osob. Jestliže však stát je schopen učinit přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, např. zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, pak se má za to, že ochrana státem je poskytována. V souzené věci je stát schopen i ochoten poskytnout před pronásledováním či vážnou újmou ochranu s odkazem na právní systém na Ukrajině a zprávy, ze kterých žalovaná v posuzované věci vycházela.

Soud neshledal pochybení správního orgánu ani v otázce posouzení o udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu. Udělení humanitárního azylu je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 cit. zákona. Je věcí správního uvážení rozhodujícího orgánu. Na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žalobce subjektivní právo. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem, tedy z hlediska dodržení práv na spravedlivý proces. Na udělení

mezinárodní ochrany z humanitárních důvodů není právní nárok. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

K námitkám žalobce stran provedení dokazování žalovaným, resp. toho, že nebylo postupováno tak, aby byl zjištěn stav věci a že rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno, a tím porušena ustanovení § 3 a § 50 odst. 2 správního řádu soud uvádí, že takto formulované žalobní námitky jsou zcela obecné a není z nich patrné, v jakém směru a jakých konkrétních pochybení se měl žalovaný dopustit. Přesto krajský soud zdůrazňuje, že žalovaný prováděl dokazování za účelem zjištění stavu věci, o čemž svědčí zprávy o situaci na Ukrajině ze kterých vycházel, které uváděl v odůvodnění svého rozhodnutí a které jsou i součástí správního spisu, správní orgán si i ověřoval důvěryhodnost výpovědi žalobce tím, že informace o výsledku voleb v r. 2008, které žalobce podal, konfrontoval s údaji na webových stránkách města Volovec. Rozhodnutí žalovaného je dostatečně a přesvědčivě odůvodněno.

Po provedeném řízení soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a podle § 51 s.ř.s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 12. ledna 2012

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně

